

Aan De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning.
De heer Earl Alborda
Seru Arrarat z/n
Alhier

Uw nummer 2014/031245 Uw brief van: 3 september 2014 Ons nummer: 19092014.01 Willemstad, 19 september 2014
(letter):
Onderwerp: Advies inzake Dividendbeleid DC ANSP
(art. 5 P.B. 2014, no. 3 (GT))
Bijlagen:

1 Inleiding

De openbare rechtspersoon Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Landsverordening corporate governance (P.B. 2014, no. 3 (G.T.)), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit no. 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (hierna: SBTNO). Uitgaande van het gestelde in artikel 4 derde lid van de Landsverordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers over de toepassing van de in het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao (P.B. 2014, no. 4 (G.T.)) (hierna: de Code) en in de Landsverordening corporate governance opgenomen bepalingen.

Bij Besluit van de Raad van Ministers van 3 september 2014, ontvangen op 9 september 2014, is de adviseur verzocht de voorgenomen vaststelling van het dividendbeleid van Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider N.V. (hierna: DC ANSP) te toetsen.

Conform artikel 5 lid 1 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister, voor zo veel als dat mogelijk is, te bewerkstelligen dat een vennootschap een dividendbeleid zal hebben dat voldoet aan balansnormering. Artikel 5 lid 2 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt beslist of meebeslist over de vaststelling of aanpassing van het dividendbeleid van een vennootschap, dient de minister een voornemen daartoe schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 5 lid 3 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance aan te geven of er tegen die vaststelling of aanpassing al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn die verband houden met balansnormering.

2 Ontvangen en geraadpleegde relevante documenten

- Besluit van de Raad van Ministers d.d. 3 september 2014, no. 2014/031245;
- Brief van de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (hierna: de Minister) d.d. 1 september 2014 aan de Raad van Ministers;
- Besluit van de Raad van Ministers d.d. 13 augustus 2014, no. 2014/031245;
- Advies van het Ministerie van Financiën d.d. 22 juli 2014;

- Het voorstel Dividendbeleid d.d. 31 januari 2014 van DC ANSP (hierna: het Dividendbeleid DC ANSP);
- Advies van het Ministerie van Financiën d.d. 23 september 2013;
- Online Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Curaçao d.d. 16 september 2014 inzake DC ANSP; en
- Statuten van DC ANSP, laatstelijk gewijzigd d.d. 25 mei 2012.

3 Melding aan de adviseur

Bij Besluit van de Raad van Ministers van 3 september 2014 (zaaknummer: 2014/031245) is de adviseur verzocht de voorgenomen vaststelling van het dividendbeleid van DC ANSP te toetsen.

4 Wettelijke bepalingen betreffende het voornemen tot vaststelling dividendbeleid

Conform artikel 5 van de Landsverordening corporate governance bewerkstelligt de verantwoordelijke minister, voor zoveel als dat mogelijk is, dat een vennootschap een dividendbeleid zal hebben dat voldoet aan de balansnormering. Indien door of namens de verantwoordelijke minister wordt beslist of meebeslist over de vaststelling of aanpassing van het dividendbeleid van een vennootschap, meldt hij het voornemen daartoe schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance.

Volledigheidshalve zij gesteld dat conform artikel 1 onder e. van de Landsverordening corporate governance onder dividendbeleid wordt verstaan de jaarlijkse besluitvorming van een vennootschap inzake de winstbestemming teneinde de vermogensverschaffers een redelijke vergoeding te bieden voor het door hen geïnvesteerde vermogen. Eveneens conform artikel 1 onder b. van de Landsverordening corporate governance dient onder balansnormering te worden verstaan het bepalen van een zodanige adequate vermogensstructuur dat de continuïteit van de vennootschap op lange termijn wordt gewaarborgd.

In dit kader dient het bestuur van een vennootschap conform onder andere artikel 2.1 van de Code een beleidsplan, jaarplan en jaarlijkse exploitatie- en investeringsbegroting op te stellen alsmede zorg te dragen voor zowel een voorstel voor een deugdelijke balansnormering als dividendbeleid.

Het bestuur dient in dit kader ook in het bijzondere te handelen met in achtneming van het gestelde in artikel 3.4 en 3.5 van de Code.

Het voorgaande brengt met zich mee dat alvorens bij een vennootschap tot enige dividendumuitkering wordt overgegaan, gehandeld dient te worden met in achtneming van het gestelde in de Landsverordening corporate governance, de Code, de wet en regelgeving en de statutaire bepalingen.

De verantwoordelijke minister dient het voorgaande te bewerkstelligen en in het verlengde hiervan jaarlijks voorafgaand aan een boekjaar de balansnormering en dividendbeleid aan de adviseur te melden.

5 Dividendbeleid DC ANSP

In het Dividendbeleid DC ANSP wordt gesteld dat het dividendbeleid van toepassing zal zijn met ingang van 31 december 2013 op de gecontroleerde financiële jaarrekeningen van DC ANSP.

Het dividendbeleid dat DC ANSP voorstelt, komt in hun eigen woorden neer op het volgende:

(ō) the shareholders agree that the profitability of the Company, its liquidity, solvency, and need to make reservations for future investments in capacity building and infrastructure improvement in accordance with international obligations, along with statutory restrictions (as per art. 25 of the Articles) and applicable loan covenants, will be duly observed in determining the level of dividend that the Company would be required to distribute to them. However, compliance with the international obligations of the Company should go hand in hand with reasonable measures by Senior Management to ensure operational efficiency and cost control. In this respect, the Board of Supervisory Directors will direct appropriate attention towards said operational efficiency and cost control from year to year when approving the annual budget of the Company.

Moreover, because the shareholders of the Company are governments with many other legitimate responsibilities for which there may not be sufficient funding, the respective shareholders need to avoid adopting a dividend distribution approach that is directed towards the resolution of budgetary problems within the government. Consequently, when formulating a Dividend Policy, business economic motivations should be the overriding principles for action in balancing the needs of the company and the business interests of the shareholders. (ō)+

Uit het bovenstaande volgt dat een mogelijke dividenduitkering afhankelijk wordt gesteld van een aantal factoren zijnde:

- De statuten van DC ANSP;
- Het opbouwen van nodige reserves ter voldoening aan de internationale verplichtingen;
- De verplichtingen voortvloeiende uit bepalingen van een loonovereenkomst; en
- De winstgevendheid, liquiditeit en solvabiliteit aspecten van DC ANSP.

De statuten van DC ANSP

In overeenstemming met artikel 25 lid 3 van de statuten van DC ANSP kan de vennootschap aan de aandeelhouders en andere gerechtigden uit de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voorzover het eigen vermogen na betaling van die uitkering groter is dan het bedrag van het nominaal kapitaal.

Het opbouwen van nodige reserves ter voldoening aan de internationale verplichtingen

Verwijzend naar verdragen op het gebied van de luchtvaart stelt DC ANSP dat de opbrengsten primair gebruikt moeten worden voor het opzetten en onderhouden van een infrastructuur en voor de nodige capaciteit ter bevordering van het hoogste niveau op het gebied van de veiligheid van het nationaal luchtruim. Op grond daarvan meent DC ANSP dat het financieel beleid van de vennootschap daarop gericht moet zijn. In verband daarmee zal de vennootschap bij het bepalen van de hoogte van het uit te keren dividend een %infrastructure and Capacity Building Reserve+moeten hanteren ten behoeve van toekomstige investeringen.

De verplichtingen voortvloeiende uit bepalingen van loonovereenkomsten

In overeenstemming met een aangegane leningsovereenkomst moet voorkomen worden dat een significante verslechtering van de financiële situatie van de vennootschap plaatsvindt dan wel dat de vennootschap insolvent wordt. Indien een of beide voornoemde situaties zich voordoet dan wel voordoen dan kan de betreffende bank alle uitstaande bedragen in één keer opeisen.

De winstgevendheid, liquiditeit en solvabiliteit aspecten van DC ANSP

Volgens DC ANSP dient voor de te hanteren balansnormering gekeken te worden naar de liquiditeit en solvabiliteit van de vennootschap. Als ijkpunt daarvoor heeft de vennootschap gekeken naar de situatie binnen de vennootschap in de afgelopen vijf jaar. Met als argument daarvoor dat die periode financieel-technisch een vrij stabiel patroon vertoont.

In een van de aangeleverde adviezen van het Ministerie van Financiën worden de winstgevendheid, liquiditeit en solvabiliteitsaspecten zoals opgenomen in het dividendbeleidsvoorstel van DC ANSP als volgt samengevat:

%il er überhaupt sprake zijn van dividenduitkering, dan moet het bedrijf eerst winst maken. Voorts wordt op grond van ervaringscijfers van de afgelopen 5 jaar een solvabiliteitsratio . in dit geval het procentuele verhoudingsgetal van

Eigen Vermogen/Totaal Vermogen- voorgesteld van 23% en een liquiditeitsratio, meer specifiek een Current Ratio (= Vlottende Activa/Kortlopende Vreemd Vermogen), van 2.

Er zal dan op de volgende wijze invulling worden gegeven aan het dividendbeleid:

- Dividenduitkering kan plaatsvinden wanneer tegemoet wordt gekomen aan alle bovengenoemde factoren (ook na dividenduitkering).
- Indien niet voldaan wordt aan de solvabiliteitsratio van 23%, maar wel aan alle overige voorwaarden, zal er geen dividend worden uitgekeerd.
- Indien slechts de liquiditeitsratio niet aan de vereiste van 2 voldoet, kan een voorwaardelijke dividendbesluit worden genomen, waarbij de dividend pas kan worden uitgekeerd wanneer de ratio gedurende het jaar het gewenste niveau bereikt.
- Indien aan alle voorwaarden wordt voldaan kan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besluiten i.p.v. een dividend uit te keren, de Route Facility Charges (RFC) te verlagen.+

In het schrijven van het Ministerie van Financiën van 22 juli 2014 wordt gesteld dat zij geen bezwaar heeft tegen het voorgestelde dividendbeleid van DC ANSP.

Naar aanleiding van het bovenstaande wordt gewezen op het feit dat in overeenstemming met de definitie van het dividendbeleid zoals opgenomen in de Landsverordening corporate governance het dividendbeleid een jaarlijkse besluitvorming van de vennootschap betreffende de winstbestemming betreft.

Op grond daarvan meent de adviseur dat alhoewel het in het kader van de lange termijn visie binnen een vennootschap wenselijk kan zijn om een dividendbeleid voor een langere periode vast te stellen, dient in het kader van de wettelijke vereiste van de jaarlijkse besluitvorming zoals voorgeschreven door de Landsverordening corporate governance desalniettemin tevens jaarlijks voorafgaand aan een boekjaar telkens het dividendbeleid betreffende dat specifiek boekjaar te worden vastgesteld.

Gelezen het Dividendbeleid van DC ANSP en het feit dat DC ANSP zich reeds in maand nummer 9 van het boekjaar 2014 bevindt, zal de adviseur het verzoek van de Minister interpreteren om advies ter vaststelling van het dividendbeleid voor de boekjaren 2013 en 2014. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat de vaststelling van het dividendbeleid voorafgaand de boekjaren 2013 en 2014 had moeten geschieden.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren met betrekking tot het voornemen tot vaststelling van het dividendbeleid voor de boekjaren 2013 en 2014 betreffende DC ANSP. Voor het boekjaar 2015 geldt dat het dividendbeleid volgens de voorgeschreven procedure maar in ieder geval voor de aanvang van het boekjaar 2015 zal moeten worden vastgesteld. De adviseur zal dan ook voor aanvang van het jaar 2015 een melding moeten ontvangen om advies uit te brengen ten aanzien van het voornemen tot vaststelling van het dividendbeleid van DC ANSP met betrekking tot het boekjaar 2015.

6 Overige opmerkingen

Het Ministerie van Financiën schrijft in haar advies van 23 september 2013 dat zij in haar advies het onderwerp betreffende het uitkeren van interim-dividenden buiten beschouwing heeft gelaten. Dat betreft immers een onderwerp dat de directie/bestuur en de raad van commissarissen regardeert. De adviseur zal het beleid ten opzichte van het uitkeren van interim-dividenden ook niet toetsen. Wel wenst de adviseur een aantal kanttekeningen daaromtrent te plaatsen.

Paragraaf 8.3 van het Dividendbeleid van DC ANSP stelt dat indien besloten wordt om een interim-dividenduitkering te doen dat het dan in de periode tussen 1 juli en 31 december van het betreffend boekjaar moet geschieden. Het voorgaande voorstel ziet alleen toe op situaties waarin besloten wordt om tussentijdse uitkeringen te doen ten laste van een lopend boekjaar. Het voorziet kennelijk niet in de situatie waar door artikel 118 van Boek 2 BW de mogelijkheid is gecreëerd om eveneens tussentijdse dividend uitkeringen te doen ten laste van een afgesloten boekjaar, waarvan de jaarrekening nog niet is goedgekeurd. Overwogen zou kunnen worden

om paragraaf 8.3 van het dividendbeleidsvoorstel zodanig aan te passen dat het ook toeziet op de gevallen van tussentijdse dividend uitkeringen ten laste van een afgesloten boekjaar, waarvan de jaarrekening nog niet is goedgekeurd.

In paragraaf 9.1 van het voorstel dividendbeleid van DC ANSP wordt samengevat gesteld dat de jaarlijkse dividenduitkering op een voorstel van de raad van commissarissen en onder meer na ontvangst van het advies van het bestuur/directie van DC ANSP zal plaatsvinden. Het voorgaande is niet geheel in overeenstemming met de Code. Artikel 3.5 van de Code stelt dat het bestuur voorstellen ten aanzien van dividenduitkeringen moet doen. Geadviseerd wordt om paragraaf 9.1 van het dividendbeleidsvoorstel van DC ANSP aan te passen conform de Code.

7 Conclusie en Advies

- De adviseur heeft met inachtneming van hetgeen gesteld is in dit advies, onverlet het feit dat het dividendbeleid niet voorafgaand het boekjaar aan de adviseur is gemeld, geen zwaarwegende bezwaren tegen de vaststelling van het dividendbeleid van DC ANSP voor de boekjaren 2013 en 2014.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij geadviseerd om tijdig en in ieder geval voor aanvang van het jaar 2015 het dividendbeleid ten aanzien van het boekjaar 2015 inzake DC ANSP aan de adviseur te melden.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister van Financiën
Minister-President

